

Διάλεξη 4

Το μεγάλο λοιπόν ζήτημα που συνέχιζε να απασχολεί τις Ευρωπαϊκές χώρες αλλά και τις ΗΠΑ και την ΕΣΣΔ ήταν το Γερμανικό ζήτημα

Η γερμανική οικονομία στη δεκαετία του 1950 άρχισε να ανακάμπτει με τεράστιο ρόλο σε αυτό να διαδραματίζει η πλήρης διαγραφή των χρεών που είχε συσσωρεύσει η χώρα κατά τη διάρκεια του ΒΠΠ

Αυτή η διαγραφή δεν ήταν καθόλου δεδομένο ότι θα συνέβαινε μιας και ο καλύτερος και πιο αποτελεσματικός τρόπος για να ελεγχθεί η οικονομία μιας χώρας είναι να η διατήρηση της σε θέση εξάρτησης, σε μια μόνιμη υποχρέωση καταβολής δανειακών αποζημιώσεων που είναι αυτό που έχει γίνει στην ευρωπαϊκή περιφέρεια από το 2010 και μετά και αυτό που έγινε στη Γερμανία μετά τον ΑΠΠ

Κάτι τέτοιο ασφαλώς καταστρέφει τις όποιες προοπτικές της οικονομίας που καλείται να αποπληρώνει δάνεια μιας και της αποστερεί κεφάλαια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας

Ειρήσθω εν παρόδω, η κρατική υποβοήθηση της βιομηχανικής ανάπτυξης μέσα από την λειτουργία του λεγόμενου αναπτυξιακού κράτους αποτέλεσε βασική επιλογή των κρατών της Δυτικής Ευρώπης αλλά και της Ασίας στη διάρκεια της περιόδου 50-80 και της αποδίδεται η εντυπωσιακή βιομηχανική ανάπτυξη σε αυτές τις περιοχές

Οι ΗΠΑ διαδραμάτισαν σημαντικότατο ρόλο στην άρση των ενδοιασμών αναφορικά με την διαγραφή των Γερμανικών χρεών

Αυτό οφείλεται στο ότι μετά τις αρχές της δεκαετίας του 1950 ο κόσμος εισέρχεται σταδιακά στην λεγόμενη περίοδο του Ψυχρού Πολέμου

Η πρόσκαιρη όπως αποδείχτηκε συμμαχία ανάμεσα στις ΗΠΑ και την ΕΣΣΔ κατά την διάρκεια του ΒΠΠ έσπασε όταν η ΕΣΣΔ άρχισε να εξαπλώνεται γεωπολιτικά και να διαμορφώνει την δική της γεωπολιτική σφαίρα επιφροής αλλά και τη δική της οικονομική σφαίρα

Ουσιαστικά ξεκίνησε μια αποστέρηση των αυτοδύναμων παραγωγικών δυνατοτήτων των κρατών της ΚΑΕ οι οποίες κατέστησαν εκτός από πολιτικού, και οικονομικού δορυφόροι της ΕΣΣΔ

Κοινώς οι παραγωγικές τους δομές διαμορφώθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να εξυπηρετούνται οι βιομηχανικές ανάγκες της ΕΣΣΔ και όχι οι οικονομικές ανάγκες των επιμέρους κρατών

Αυτό δημιούργησε σταδιακά τεράστιο ρήγμα στις σχέσεις ανάμεσα στις ΗΠΑ και την ΕΣΣΔ και η πρώτη είδε μια Ευρωπαϊκή οικονομική κοινότητα ως ανάχωμα στις επεκτατικές διαθέσεις της δεύτερης

Όμως το μεγάλο πρόβλημα στο εσωτερικό της Ευρώπης παρέμενε και ήταν τόσο οικονομικό όσο και πολιτικό

Η Γαλλία είχε ουσιαστικά συρθεί σε δύο ΠΠ από τη Γερμανία με την οποία γειτνιάζει Συνεπώς έψαχνε τρόπους να ικανοποιήσει από τη μία τη διάθεση της διεθνούς κοινότητας της Δύσης για τη δημιουργία κάποιας μορφής Ευρωπαϊκής ενοποίησης διατηρώντας ταυτόχρονα τις επιφυλάξεις της για μια μελλοντική δυνατή οικονομικά και πολιτικά Γερμανία

Στα πλαίσια αυτά ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την δημιουργία της ΕΚΑΧ

Θεωρήθηκε από την Γαλλία ότι η πρόσδεση της Γερμανικής παραγωγής σε άνθρακα και χάλυβα σε μια κοινή προοπτική θα μείωνε τις πιθανότητες για επανάληψη ενός ΠΠ

Καθίσταται σαφές ότι η ενοποίηση στην παραγωγή αυτών των συγκεκριμένων υλικών δεν ήταν τυχαία καθότι αποτελούσαν τις δύο βασικές πρώτες ύλες για την κατασκευή πολεμικού εξοπλισμού

Έτσι, θεωρήθηκε ότι μέσω της πρόσδεσης της Γερμανικής παραγωγής σε αυτά τα βιομηχανικά υλικά με την αντίστοιχη γαλλική θα επιτυγχάνονταν οικονομική συνεργασία και μακροπρόθεσμα η ειρήνη

Στα πλαίσια αυτά η διακήρυξη του Σουμάν (Γάλλος Υπουργός Εξωτερικών) ανέπτυξε το όραμα της ΕΚΑΧ το οποίο ασφαλώς είχε επεξεργαστεί ο ανώτατος σύμβουλος της

Γαλλικής Κυβέρνησης Jean Monnet άνοιξε ουσιαστικά το δρόμο για την δημιουργία της ΕΚΑΧ

Η Συνθήκη Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα

- Η Συνθήκη Ίδρυσης ΕΚΑΧ τέθηκε σε εφαρμογή στις 24 Ιουλίου 1952, για διάρκεια 50 ετών.
- Η κοινή αγορά που προέβλεπε η συνθήκη τέθηκε σε λειτουργία σταδιακά μέσα στο 1953.
- Η Ύπατη Αρχή, αποτελούμενη από εννέα μέλη, που διορίζονταν για έξι έτη, λειτουργούσε ως εκτελεστικό όργανο ανεξάρτητα από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.
- Το Ειδικό Συμβούλιο των Υπουργών, ως παράλληλο εκτελεστικό όργανο, με λιγότερες όμως αρμοδιότητες από αυτές της Ύπατης Αρχής, απαρτιζόταν από έξι υπουργούς, αντιπροσώπους των κρατών-μελών.
- Η Κοινή Συνέλευση, ως νομοθετικό όργανο, αποτελείτο από 78 μέλη, διορισμένα από τα κοινοβούλια των κρατών-μελών.

Τέλος το Δικαστήριο, με επτά δικαστές και δύο εισαγγελείς είχε ως αποστολή την τήρηση του δικαίου της Κοινότητας, οι αποφάσεις του οποίου ήταν υποχρεωτικά εκτελεστές

Στοιχεία λειτουργίας της ΕΚΑΧ

- Η Ύπατη Αρχή θα συγκέντρωνε πληροφορίες με τοις οποίες θα πραγματοποιούντο προβλέψεις για τον προσανατολισμό δράσεων.
- Η χρηματοδότηση της ΕΚΑΧ θα προερχόταν από εισφορές επί της παραγωγής άνθρακα και χάλυβα και από τη σύναψη δανείων.
- Η ΕΚΑΧ θα μπορούσε να χορηγεί δάνεια αλλά και εγγυήσεις για τα δάνεια που συνάπτουν οι επιχειρήσεις με τρίτους.
- Στον τομέα της παραγωγής η ΕΚΑΧ θα διαδραμάτιζε κυρίως επικουρικό ρόλο.

- Σε ό, τι αφορά τον καθορισμό των τιμών, η συνθήκη απαγόρευε κάθε πρακτική διακρίσεων και αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Οι μισθοί και η διακίνηση εργατικού δυναμικού αποτελούσαν επίσης ζητήματα ενασχόλησης της Ύπατης Αρχής.
- Τέλος, η συνθήκη περιλάμβανε διατάξεις εμπορικής πολιτικής έναντι τρίτων χωρών όπως, τη δυνατότητα καθορισμού μέγιστων και ελάχιστων δασμολογικών συντελεστών κλπ.

Η ΕΚΑΧ γενικότερα παρότι η πρώτη προσπάθεια δημιουργίας υπερεθνικής οργάνωσης αποτέλεσε παράδειγμα ομοσπονδισμού το οποίο σε μεγάλο βαθμό δεν έχει καταφέρει να επιτύχει ούτε η ΕΕ

Βασικός λόγος για αυτό ασφαλώς ήταν ο περιορισμένος αριθμός των κρατών που συμμετείχαν σε αυτή αλλά και το γενικότερο πολιτικό κλίμα της εποχής

Η προσπάθεια δημιουργίας Ευρωπαϊκής Αμυντικής Ένωσης

Στα πλαίσια του αναθεωρητισμού σχετικά με τον ρόλο της Γερμανία ο οποίος όπως είπαμε υποκινήθηκε σε μεγάλο βαθμό από τις ΗΠΑ άρχισαν να γίνονται και σχέδια που αφορούσαν τον επαναεξοπλισμό του γερμανικού στρατού ο οποίος όπως είδαμε την προηγούμενη εβδομάδα είχε ουσιαστικά καταστεί ανενεργός

Και πάλι οι μεγαλύτεροι ενδοιασμοί σε αυτή την προσπάθεια έρχονταν από τη μεριά της Γαλλίας λόγω των εμπειριών της από τον ΒΠΠ

Όπως συχνά συνέβαινε και συμβαίνει στα ζητήματα που αφορούν την ευρωπαϊκή ενοποίηση υπήρχε ταύτιση απόψεων στη Γαλλία ανάμεσα στους ακραιφνώς συντηρητικούς που εκπροσωπούνταν από τον Πρόεδρο Ντε Γκωλ και τους αριστερούς.

Οι μεν φοβόντουσαν την επανάκαμψη της γερμανικής επιθετικότητας μέσω του γερμανικού στρατού

Οι δε αντιτίθεντο περισσότερο στις παρεμβάσεις των ΗΠΑ στο εσωτερικό της Γαλλίας τις οποίες ταύτιζαν με νεοαποικιοκρατικού τύπου πρακτικές

Λόγοι αποτυχίας της ΕΑΚ

- Η ίδρυση της ΕΑΚ προτάθηκε από το Γάλλο πρωθυπουργό René Pleven, ως στρατιωτικό σκέλος των έξι κρατών-μελών της ΕΚΑΧ.
- Θεσμικά θα λειτουργούσε το ενδεκαμελές όργανο διοίκησης των 40 μεραρχιών της ΕΑΚ, ανάλογο της Ύπατης Αρχής της ΕΚΑΧ, θα ελεγχόταν από το Συμβούλιο των Υπουργών, το οποίο θα λάμβανε αποφάσεις του με ομοφωνία, ενώ οι θεσμοί θα συμπληρώνονταν με την Κοινή Συνέλευση και το Δικαστήριο της ΕΚΑΧ.
- Προδιαγραφόταν για την ΕΑΚ, μία διακυβερνητική λειτουργία σε συνδυασμό με κάποια ομοσπονδιακά χαρακτηριστικά λειτουργίας.
- Ωστόσο, ο νέος Γάλλος πρωθυπουργός Pierre France με πρωτόκολλο καταργούσε κάθε υπερεθνικό ομοσπονδιακό χαρακτηριστικό της νέας συνθήκης, που περιλαμβανόταν κυρίως στο άρθρο 38, δημιούργημα του φεντεραλιστή πρωθυπουργού της Ιταλίας Alcide de Gasperi.
- Αυτό δεν έγινε αποδεκτό από τα υπόλοιπα κράτη-μέλη και η απόπειρα ίδρυσης της ΕΑΚ ναυάγησε.

Σημαντικό ρόλο στην αποτυχία του εγχειρήματος της ΕΑΚ διαδραμάτισε η ίδρυση του NATO το 1949

Παρότι αρχικά η Δυτική Γερμανία δεν εντάχθηκε σε αυτό τον οργανισμό, τελικά για τους λόγους που προαναφέρθηκαν οι ΗΠΑ υποστήριξαν σθεναρά την αναδιαμόρφωση του Δυτικογερμανικού στρατού και την ένταξη του στο NATO

Αυτό όντως συνέβη το 1955

Την ίδια περίοδο υπήρξαν τα πρώτα σχέδια για την ανάπτυξη της λεγόμενης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κοινότητας

Αυτή προέβλεπε ομοσπονδιοποίηση και υπερεθνική συνεργασία σε ευαίσθητους πολιτικά τομείς όπως η εξωτερική πολιτική, ο σεβασμός των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κτλ

Αυτό το εγχείρημα προωθήθηκε από τον Βέλγο Υπουργό Εξωτερικών

Η αποτυχημένη απόπειρα ίδρυσης της ΕΑΚ

- Ο υπουργός Εξωτερικών του Βελγίου, Paul-Henri Spaak, ως πρόεδρος μίας ad hoc συνέλευσης που δημιουργήθηκε από τους υπουργούς Εξωτερικών των Έξι εταίρων παρέδωσε σχέδιο συνθήκης για τη δημιουργία μίας ΕΠΚ, με σκοπό την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, την κατοχύρωση της ασφάλειας των κρατών-μελών, το συντονισμό της εξωτερικής πολιτικής τους και τη σταδιακή δημιουργία μίας κοινής αγοράς.
- Θεσμικά, προέβλεπε ένα εκτελεστικό συμβούλιο, ένα κοινοβούλιο δύο τμημάτων, ένα συμβούλιο υπουργών των κρατών-μελών, ένα δικαστήριο και μια κοινωνική και οικονομική επιτροπή.
- Ωστόσο, η αποτυχία του εγχειρήματος της ΕΑΚ συνέβαλε στην εγκατάλειψη επί του παρόντος της ιδέας ίδρυσης ΕΠΚ.
- Το ατελέσφορο εγχείρημα της ίδρυσης της ΕΑΚ, λύθηκε με την ίδρυση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), στις 23 Οκτωβρίου του 1954 στο Παρίσι, επανενεργοποιώντας την αδρανοποιημένη Δυτική Ένωση.

Φάνηκε λοιπόν τότε ότι τα πρώτα φιλόδοξα σχέδια για την ανάπτυξη ουσιαστικών κοινών υπερεθνικών πολιτικών στην ΕΕ εγκαταλείφθηκαν

Σε αυτό συνέβαλλε άμεσα ο ρόλος των ΗΠΑ οι οποίοι διαφάνηκαν ότι ναι μεν επιθυμούσαν τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής κοινότητας ως ανάχωμα στην επιρροή της ΕΣΣΔ

Αλλά σε καμία περίπτωση δεν επιθυμούσαν αυτή η συνένωση κρατών να λάβει ουσιαστικά υπερεθνικά χαρακτηριστικά και να μετατραπεί σε έναν ουσιαστικό

γεωπολιτικό και γεωοικονομικό πόλο που θα μπορούσε να αμφισβητήσει άμεσα την απόλυτη επικράτηση των ΗΠΑ

Σε μεγάλο βαθμό αυτό το μοτίβο συνεχίζεται μέχρι και σήμερα

Σημαντικό ρόλο όμως έπαιξε και η σθεναρή αντίδραση της τότε κυβέρνησης της Γαλλίας η οποία έβλεπε πιθανή πολιτική ισχρυοποίηση της πολιτικής φύσης των υπερεθνικών Ευρωπαϊκών εγχειρημάτων ως πιθανή αιτία επαναστρατικοποίησης της Γερμανίας

Ο Ντε Γκωλ ήταν μεν υποστηρικτής της ευρωπαϊκής ενοποίησης αλλά φανατικός πολέμιος κάθε μεταφοράς ουσιαστικών αρμοδιοτήτων ειδικά σε ευαίσθητες περιοχές πολιτικής σε υπερεθνικά θεσμικά όργανα

Φοβόταν ότι κάτι τέτοιο θα είχε ως αποτέλεσμα την πολιτική αυτονόμηση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και τελικά μέσω αυτού την κατίσχυση της Γερμανίας

Έτσι, με την αποτυχία δημιουργίας της ΕΑΚ και της Πολιτικής Ένωσης διαμορφώθηκε το πολιτικό περιβάλλον που οδήγησε στην δημιουργία της ΕΟΚ το 1957

Είχε ήδη καταστεί σαφές ότι τα πολύ φιλόδοξα πλάνα για υπερεθνικοποίηση σε ένα ευρωπαϊκό οικοδόμημα που θα ακολουθούνταν από τη δημιουργία υπερεθνικών θεσμών δεν ήταν στις επιθυμίες ούτε των ΗΠΑ ούτε της Γαλλίας

Η Γερμανία ακόμη δεν είχε διαμορφώσει κάποια συνεκτική στρατηγική για την μορφή που θα επιθυμούσε να λάβει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Γενικά στο εσωτερικό της Γερμανίας, ενώ η αλλαγή στην στάση των ΗΠΑ είχε ως αποτέλεσμα ουσιαστικά την αμνήστευση πολλών από τους πρωταγωνιστές των θηριωδιών του ΒΠΠ και την στελέχωση του ισχυρότατου Γερμανικού κράτους αλλά και δικαστικού συστήματος ουσιαστικά με ναζί, είχε ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται ένα ενοχικό σύνδρομο το οποίο καθόριζε την εξωτερική πολιτική της χώρας για πολλά χρόνια

Αυτό το ενοχικό σύνδρομο εξελίχθηκε σε διανοητικό και πολιτικό ρεύμα για ουσιαστική αντιμετώπιση της επιθετικής φύσης της Γερμανίας την δεκαετία του 60

και του 70 με την έλευση στοχαστών όπως ο Χάμπερμας αλλά και πολιτικών χώρων κυρίως από την αριστερά οι οποίοι επιτακτικά ζητούσαν την απονανζιστικοποίηση του γερμανικού κράτους και δικαστικού συστήματος

Η λύση λοιπόν που προτάθηκε ήταν η καθιέρωση ισχυρής οικονομικής συνεργασίας σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και η εγκατάλειψη των πιο φιλόδοξων σχεδίων που ενσωματώνονταν στην ΕΑΚ και στην ΕΠΚ

Συνθήκες ίδρυσης της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ

Οι βασικές ιδέες ολοκλήρωσης

Ο πρόεδρος της Ύπατης Αρχής της ΕΚΑΧ Jean Monnet πρότεινε στον υπουργό των Εξωτερικών του Βελγίου Paul-Henri Spaak, θιασώτη της τομεακής ολοκλήρωσης, στις αρχές του 1955 την ίδρυση μίας ευρωπαϊκής κοινότητας ατομικής ενέργειας η οποία, εκτός των άλλων, θα διασφάλιζε και τον έλεγχο μίας αναπτυσσόμενης στο μέλλον γερμανικής πυρηνικής βιομηχανίας.

Την ίδια περίοδο ο υπουργός Εξωτερικών της Ολλανδίας Johan Willem Beyen υποστήριζε τη δημιουργία μίας ελεύθερης αγοράς που θα κατέληγε στην ευρωπαϊκή οικονομική ολοκλήρωση, χωρίς να εγκαταλειφθεί η ιδέα μιας πολιτικής κοινότητας. Το «σχέδιο Beyen» κοινοποιήθηκε στους ομολόγους του υπουργούς του Βελγίου Paul-Henri Spaak και του Λουξεμβούργο Joseph Bech.

Οι τρεις υπουργοί συμφώνησαν σε μία κοινή θέση στις 18 Μαΐου του 1955, με κοινό υπόμνημα, που έγινε γνωστό ως

Οι ζυμώσεις

Παρά τις αρχικές αντιθέσεις της Γαλλικής κυβέρνησης και μετά από κάποιους δισταγμούς, ο καγκελάριος της Γερμανίας Konrad Adenauer και ο υπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας Gaetano Martino, αποδέχθηκαν την πρόταση.

Σημαντική προσπάθεια αναζωογόνησης των ενοποιητικών διαδικασιών υπήρξε από τους έξι εταίρους στη Διάσκεψη της Μεσσίνας, στις 1 και 2 Ιουνίου του 1955.

Η επιτυχημένη πορεία της ΕΚΑΧ υπήρξε το πρότυπο για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας

(ΕΚΑΕ,) γνωστής και ως EURATOM. Η διακυβερνητική επιτροπή υπό τον υπουργό Εξωτερικών του Βελγίου, Paul – Henri Spaak, υπέβαλε σχετική έκθεση στο Συμβούλιο των Υπουργών των έξι κρατών-μελών της ΕΚΑΧ στις 21 Απριλίου του 1956.

Η πρόταση της επιτροπής Spaak υιοθετήθηκε από τους έξι εταίρους στη Διάσκεψη της Βενετίας, στις 29 και 30 Μαΐου του 1956.

«Μνημόνιο της Benelux», για τη δημιουργία μιας οικονομικής κοινότητας

Η ίδρυση της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ

Η Συνθήκη ίδρυσης της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ

Η Συνθήκη ίδρυσης της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ υπογράφηκαν στη Ρώμη, στις 25 Μαρτίου του 1957 με εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 1958.

Η ΕΟΚ αποσκοπούσε στη δημιουργία κοινής αγοράς, με την λειτουργία μίας τελωνειακής ένωσης, και θα υλοποιούταν σε δώδεκα έτη.

Η ΕΚΑΕ, αφορούσε στον τομέα, της ατομικής ενέργειας, με στόχους τη μείωση της εξάρτησης από τις πετρελαιοπαραγωγές χώρες και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Η ΕΟΚ είχε ως εκτελεστικό όργανο μία εννεαμελή Επιτροπή, ενώ η ΕΚΑΕ είχε ως εκτελεστικό όργανο μία πενταμελή Επιτροπή.

Οι Επιτροπές λειτουργούσαν εκτελεστικά παράλληλα με το Συμβούλιο των Υπουργών των έξι κρατών-μελών .

Η θεσμική οργάνωση της ΕΚΑΧ, της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ, συμπληρωνόταν από τη Συνέλευση, ως νομοθετικό όργανο με 142 μέλη.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, που ήταν κοινό, αποτελείτο από επτά δικαστές και δύο γενικούς εισαγγελείς

Η λειτουργία της ΕΟΚ

Η κοινή αγορά που προέβλεπε η ΕΟΚ και θα υλοποιούταν σε τρία στάδια, διάρκειας τεσσάρων ετών το καθένα, βασιζόταν στις γνωστές «τέσσερις ελευθερίες», δηλαδή

στην ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, υπηρεσιών, εμπορευμάτων και κεφαλαίων και θα διεπόταν από την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Προβλεπόταν η δημιουργία τελωνειακής ένωσης, με την κατάργηση των τελωνειακών δασμών μεταξύ των κρατών-μελών και των ποσοστώσεων στις μεταξύ τους εμπορικές συναλλαγές, καθώς και τη θέσπιση Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου (ΚΕΔ) έναντι των προϊόντων των τρίτων χωρών. Ακόμη καθιερωνόταν κοινή εξωτερική εμπορική πολιτική, καθώς και η χάραξη άλλων κοινών πολιτικών.

Ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚοινΤ), το οποίο ξεκίνησε τη δραστηριότητά του στις 11 Μαΐου του 1960 και προβλέφθηκε η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ), για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων έργων.

Θεσμικά βλέπουμε αντίστοιχες συζητήσεις να λαμβάνουν χώρα από τότε μέχρι και σήμερα

Ποια είναι τα όρια ισχύος της Επιτροπής, ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος του Συμβουλίου, του Δικαστηρίου κτλ

Η Κοινή Συνέλευση αποτέλεσε τον προπομπό του Ευρωκοινοβουλίου και μέχρι το 1979 τα μέλη του δεν εκλέγονταν

Μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από το 1962

Η λειτουργία της ΕΚΑΕ

Θα προσκαλούσε τους ενδιαφερόμενους να αναπτύσσουν την έρευνα και να εξασφαλίζουν τη διάδοση των τεχνικών γνώσεων και να ανακοινώνουν τα προγράμματα τους στον τομέα της έρευνας.

Θα διευκόλυνε τις επενδύσεις για τη δημιουργία βασικών εγκαταστάσεων ανάπτυξης της πυρηνικής ενέργειας εντός της Κοινότητας και θα μεριμνούσε για τον τακτικό και δίκαιο εφοδιασμό με πυρηνικά καύσιμα όλων των χρηστών της Κοινότητας.

Θα διασφάλιζε την εφαρμογή ομοιόμορφων κανόνων ασφάλειας για την προστασία της υγείας του πληθυσμού και των εργαζομένων, ενώ θα εγγυάτο ότι τα πυρηνικά υλικά δεν χρησιμοποιούνταν για στρατιωτικούς σκοπούς.

Θα προωθούσε την ειρηνική χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας, μέσω συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, ενώ τα κράτη-μέλη έφειλαν να ανακοινώνουν σχέδια συμφωνιών με τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς ή φυσικά πρόσωπα

Πρώτη αποτίμηση της λειτουργία της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ

Στα πλαίσια της ΕΚΑΕ έγιναν για πρώτη φορά εμφανείς οι πολιτικές αντιθέσεις ανάμεσα σε Γερμανία και Γαλλία

Με την πρώτη να επιθυμεί στενότερη συνεργασία με τις ΗΠΑ σε συγκεκριμένους τομείς ενέργειας και την δεύτερη την ανάπτυξη εθνικών πολιτικών

Αναφορικά με την ΕΟΚ, η Γαλλία του Ντε Γκωλ αντιμετώπιζε όπως αναφέρθηκε εντελώς εχθρικά κάθε μεταφορά αρμοδιοτήτων σε υπερεθνικούς θεσμούς και ειδικά την Επιτροπή

Υπήρξαν πολλές τριβές στις πολιτικές επαφές της Γαλλικής κυβέρνησης με τις Επιτροπές ενώ ο Ντε Γκωλ συνέχιζε να αντιτίθεται σθεναρά στην οποιαδήποτε συζήτηση ένταξης του ΗΒ στην ΕΟΚ

Το ΗΒ είχε ήδη κάνει τρεις αιτήσεις ένταξης οι οποίες είχαν απορριφθεί πάραυτα λόγω κυρίως της στάσης του Ντε Γκωλ

Ο Γάλλος Πρόεδρος φοβόταν ότι το ΗΒ θα αποτελούσε πολιορκητικό κριό της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ στην ΕΟΚ

Φοβόταν δηλαδή ότι η ένταξη του ΗΒ στην ΕΟΚ θα είχε ως αποτέλεσμα την περεταίρω γεωπολιτική εξάρτηση της ΕΟΚ από τις ΗΠΑ

Αυτή η θέση ασφαλώς εμπεριείχε σημαντικά αντιφατικά χαρακτηριστικά αφού ταυτόχρονα αντιτίθεντο στην υπερεθνικοποίηση πολιτικών στις Επιτροπές

Ουσιαστικά διαφάνηκε τότε η διάθεση διακυβερνητικής διακυμόνευσης της ΕΟΚ από την πλευρά της Γαλλίας

Παρόλα αυτά η ΕΟΚ ολοκλήρωσε το πρόγραμμα της τελωνειακής ένωσης των έξι ιδρυτικών κρατών μελών μέχρι την ημερομηνία που είχε τεθεί, δηλαδή το 1968